

fra Krigen hidrørende og med Nødvendighed derved frembragte Omvæltninger ikke ere indtraadte, thi de maae holdes ude af Regningen; og jeg forudsætter ligeledes, at man bør regne Alt fra, hvad vi for Hertugdømmernes Bedkommende have faaet tilstrækkelig Betaling til at afholde. Det lader sig naturligvis ikke gjøre for et enkelt Aar — dertil vil ingen udenfor Finantsministeriet staaende have tilstrækkelige Oplysninger — at udsøndre de enkelte Pensioner, som maatte overføres til Activerne, til hvilke den tilsvarende Betaling som ydet af Hertugdømmerne er flydt ind; men for at komme ud over denne Banfælighed, ville de Herrer see, at man kan lægge Activerne og samtlige Pensioner sammen, Activernes Indtægt og Pensionsudgiften — den sidste naturligvis som noget Subtractiv, Noget, der formindsker Activindtægten — det derved opstaaende Resultat vil da være aldeles uafhængigt af, hvormegit af disse Pensioner der gaaer til den ene Side eller til den anden. Det samme Forhold finder Sted med Hensyn til Gjælden. Denne figurerer nu paa vort Budget med et aldeles uformeligt Beløb, men der er en stor Deel af denne Gjæld, som ved Fredstractaten og de senere stedfundne Forhandlinger er indflydt i Activerne; saaledes staae de 29 Millioner, for hvilke der er præsteret Activer, heelt og holdent opførte som vor Gjæld. Ogsaa her vil en Rettelse meget let kunne skee, naar man slaar Gjælden sammen med Activerne og altsaa tager den Udgift, der medgaaer til Forrentning af Gjælden, og drager den fra, hvad der indkommer som Rente af Activerne. Man vil let see, at det er aldeles ligegyldigt, om man fører Noget over paa Activerne istedetfor at trække det fra paa Gjælden, hvilket jo vil have aldeles den samme Virkning. Det er altsaa for at faae Beløb, der med Sikkerhed kunne sammenstilles, ikke blot nødvendigt gennemgaaende at rette Posteringerne, men tillige at sammenlaae forskjellige Poster d. v. s. saadanne Poster, som paa en eller anden Maade efter deres Natur staae i en vis Forbindelse med hinanden, og som enkeltvis betragtede kun vilde tjene til at forvirre vor Dom, medens de derimod ved at sammenlaaes give en fuldstændig paa-

lidelig Bedømmelse af den indtraadte Forandring.

Jeg vil nu noget nærmere angive de store Deltager, som jeg har foretaget med Hensyn til Budgetposterne, og jeg vil for at kunne paavise, hvor lidet vilkaarlig denne Deltager er gjort, begynde med nogle mere almindelige Bemærkninger om Budgetter og særlig om vort Budgets Indretning i det Hele og den Organisme, om jeg saa maa sige, som dette Budget er i Besiddelse af, og som med Nødvendighed, naar man vil undersøge Sagen nogenlunde grundtig, fordrer en Hoveddeling, idetmindste en Tredeling. I hvert Budget, som vi tage i vor Haand, ville vi finde store Beløb opførte som Indtægt og store Beløb som Udgift, der i Grunden hverken ere Indtægt eller Udgift i den Betydning, hvori disse Ord egentlig burde tages, nemlig om Aarets virkelige Indtægter og Udgifter. Naar man tager et stort Beløb af Kassebeholdningen og fører det til Indtægt, saaledes som det vil findes, at vi tidligere, da vi havde store Kassebeholdninger, have gjort flere Gange og i rigt Maal, saa er det ganske sikkert, at man derved paa Indtægtsfiden frembringer en Opsyulmen af Indtægten, som kan være meget betydelig og see overmaade lovende ud, men som i Virkeligheden ikke gjør den allerringeste Forandring i, hvad man forinden havde som Aarets Indtægt. Det er kun en Ompostering, en Omsætning af Formuen. Man tager noget Bist ud af Kassebeholdningen og bruger det til at dække Aarets særlige Udgifter, men naturligvis vil det samme Deficit, som tidligere var tilstede, uforandret være tilstede nu, idet man, naar man efter Aarets Udlob gjør sin Formue op, vil finde, at med det Beløb, som er taget ud af Kassebeholdningen, er Formuen bleven formindsket. Paa samme Maade forholder det sig med de Tilskud, som gjøres af Activerne for at afholde Aarets løbende Udgifter. Naar man saaledes aarlig tager store Capitaltilskud op af Activerne til dermed at dække Aarets Udgifter, er det naturligvis kun en Omsætning, men ingen virkelig Indtægt, man derved skaffer sig, ingen Indtægt, der i Virkeligheden formindsker Aarets Deficit. Hvis man havde gjort Deficitet op iforveien, og saa forsøgt at gjøre det op, efter at den